

CHẶNG ĐƯỜNG 10 NĂM BẢN TIN - THÔNG TIN NGHIÊN CỨU BẢO TỒN DI SẢN

Võ Hồng Việt

Năm Đinh Dậu với bao chuyện buồn, vui dần dần khép lại. Những chồi xanh đang cựa mình rũ bỏ chiếc áo úa vàng, từng tia nắng ấm áp bừng lên khắp đường làng ngõ phố. Xuân mới Mậu Tuất với bao hứa hẹn tốt đẹp dường như đang gõ cửa từng nhà. Những ngày cuối năm nhịp sống thêm hối hả, tất bật hơn, song khoảng thời gian này cũng là dịp để mọi người tĩnh tâm nhìn lại chặng đường đã đi qua, nhìn lại chính mình để chuẩn bị cho những dự kiến, những ước vọng mới tốt đẹp hơn cho năm mới và cả tương lai.

Cách đây 10 năm, vào quý 2 năm 2008, Bản tin của Trung tâm Quản lý Bảo tồn Di tích Hội An (nay là Trung tâm Quản lý Bảo tồn Di sản Văn hóa Hội An) chính thức ra mắt quý độc giả số đầu tiên. Mục đích ra đời ban đầu của đũa con tinh thần này là nhằm tạo nên một diễn đàn trao đổi thông tin nghiệp vụ để cán bộ, viên chức và người lao động trong Trung tâm nâng cao nhận thức về lịch sử - văn hoá Hội An và tăng cường khả năng thực thi nhiệm vụ, đồng thời cũng bổ sung nguồn dữ liệu lưu trữ phục vụ lâu dài cho công tác nghiên cứu, bảo tồn và

phát huy di sản Hội An. Còn nhớ ngày ấy, trong bước đi chập chững đầu tiên, Bản tin đã được quý độc giả đón nhận với bao niềm mong đợi cùng những lời chúc mừng, cổ vũ đầy tâm huyết đã động viên tinh thần, tiếp thêm niềm tin cho những người thực hiện tiếp tục công việc với nỗ lực hết mình.

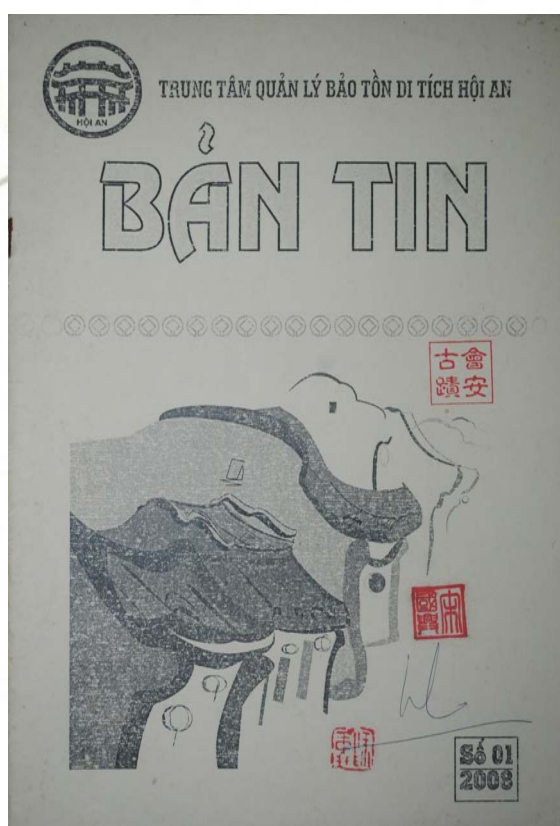
Đến nay, trải qua 40 số, từ số đầu tiên (số 01-2008) đến số 04 (40) - 2017, Bản tin đã có sự trưởng thành, phát triển về lượng lẫn chất. Sự trưởng thành, phát triển ấy được thể hiện ở nội dung ngày thêm đa dạng, phong phú, hàm lượng khoa học ngày càng chuyên sâu, hình thức đổi mới có sức hấp dẫn, thẩm mỹ và ấn tượng hơn. Bản tin, hình thức đầu tiên là khổ 18 x 26cm, bìa in trắng đen trên giấy màu vàng nhạt, ruột in trắng đen với độ dày 40 trang. Từ số 03 - 2008 đến số 04 (32) - 2015, bìa bằng giấy couche được in màu nên thẩm mỹ hơn, tuy vậy hình thức lại giống nhau qua nhiều số do in một mẫu bìa để dùng nhiều lần dẫn đến sự nhầm chán, ruột được in trắng đen có tăng dần về số lượng trang nhưng không ổn định, có lúc 48 trang rồi lên 64 trang, có khi cả 100 trang. Số 01 (33) - 2016 đánh dấu bước thay đổi quan trọng về hình thức bìa gắn với tên gọi mới là Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản. Những băng màu cố định của bìa có tông màu đỏ sậm, hình bìa trước và bìa sau thay đổi phù hợp với nội dung qua

từng số, hình bìa trước được thiết kế với hình vẽ nét mực màu đen trên nền giấy dó màu vàng nhạt mang tính truyền thống, tạo cảm giác nhẹ nhàng, ấm áp. Cùng với sự thay đổi này là sự tăng kích thước khổ in lên cỡ 19 x 27cm, ruột tuy vẫn in màu trắng đen nhưng số lượng trang ổn định ở số 100 trang. Đi đôi với sự hoàn thiện về hình thức và tên gọi là chất lượng ngày càng được nâng cao, nội dung thêm phong phú, bố cục từng bước hoàn chỉnh. Từ bố cục ban đầu với 3 mục chính là Trao đổi chuyên môn - nghiệp vụ, Tin tức - sự kiện và Bạn cần biết, đến số 01 (13) - 2013, mục Bạn cần biết được chia thành 2 tiểu mục là Văn bản pháp quy và Di sản đó đây. Để cung cấp những thông tin, tư liệu phục vụ nhu cầu tìm hiểu, nghiên cứu về lịch sử - văn hóa Hội An, từ số 03 (31) - 2015, bố cục bản tin được bổ sung thêm mục Thông tin tư liệu ở vị trí tiếp theo sau mục Trao đổi chuyên môn - nghiệp vụ. Rồi đến số 01 (33) - 2016, bố cục tiếp tục được điều chỉnh với 5 mục chính gồm: Trao đổi chuyên môn - nghiệp vụ, Thông tin tư liệu, Tin tức - sự kiện, Văn bản pháp quy và Di sản đó đây. Ở mục Trao đổi chuyên môn - nghiệp vụ, số lượng bài tăng dần qua từng số. Cùng với đó là nội dung cũng

đa dạng hơn, chuyên sâu hơn. Sự kết hợp với hình ảnh ở mục Tin tức - sự kiện làm cho việc chuyển tải thông tin của sự kiện đến độc giả được đầy đủ và sinh động.

Trải qua chặng đường 10 năm với 3 lần thay đổi tên gọi, Bản tin - Bản tin Bảo tồn Di sản - Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản đã giới thiệu đến quý độc giả nhiều di sản thế giới ở Việt Nam và quốc tế; đã thông tin nhiều văn

bản quy phạm pháp luật ở Trung ương cũng như ở địa phương đến người dân và cán bộ công chức giúp việc quản lý, bảo tồn và phát huy di sản văn hóa thế giới Hội An đúng luật và hiệu quả; đã cập nhật được biên niên sự kiện về văn hóa - xã hội nói chung, về công tác bảo tồn và phát huy di sản văn hóa nói riêng diễn ra trên địa bàn thành phố Hội An hoặc có liên quan đến Hội An trong

vòng 10 năm qua. Với 40 số xuất bản đã đăng tải được 477 bài nghiên cứu trong mục Trao đổi chuyên môn - nghiệp vụ. Như vậy, mỗi số xuất bản trung bình từ 11 bài nghiên cứu trở lên. Với một bản tin nội bộ mà đạt được những con số nêu trên thì quả là điều không dễ. Những con số ấy đã chứng minh một điều là, ngoài nỗ lực của những người thực hiện, chính bản thân

nó đã thực sự trở thành diễn đàn - một môi trường tương tác hấp dẫn. Những bài nghiên cứu trong Bản tin - Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản có nội dung phong phú, bao hàm về lĩnh vực địa lý - sinh thái - văn hóa, lịch sử, tôn giáo, khảo cổ, di sản văn hóa vật thể và phi vật thể, công tác bảo tồn, bảo tàng... Bên cạnh góp phần vào việc nhận diện chân rõ các giá trị vị thế địa lý, lịch sử - văn hóa Hội An, nội dung của những nghiên cứu đã cung cấp các thông tin mới mẻ và lý thú, kịp thời và chính xác góp phần để công tác bảo tồn, phát huy di sản Hội An càng ngày thêm nhiều kết quả mới, hiệu quả thực thi nhiệm vụ của Trung tâm được nâng cao.

Có thể thấy, trong chặng đường 10 năm, Bản tin - Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản đã từng bước khẳng định được chỗ đứng và tính hữu ích của mình, góp phần để Trung tâm thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị được giao. Quá trình phát triển của Bản tin - Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản vừa thể hiện kết quả phát triển của đơn vị, song đồng thời cũng tạo nên môi trường nuôi dưỡng những nhân tố mới để đơn vị tiếp tục phát triển, vươn lên tầm cao mới, đáp ứng được những yêu cầu, tính chất của công việc trong bối cảnh mới năng động, nhiều thời cơ nhưng cũng lắm thách thức. Với tính chất là bản tin nội bộ nhưng diễn đàn này đã thu hút sự tham gia ngày càng nhiều đội ngũ người viết trong và ngoài đơn vị, góp phần làm nên sự đa sắc của bản tin. Qua diễn đàn này, những cây viết trẻ của đơn vị ngày thêm trưởng thành với các bài viết có hàm lượng khoa học chuyên sâu, câu chữ chín

chu,... đã tạo nên được lực lượng nòng cốt đang độ sung sức để Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản vững tiến lên tầm cao mới.

Sức hấp dẫn, hữu ích và chỗ đứng của Bản tin - Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản được thể hiện ở chỗ ngày càng chiếm được tình cảm của quý độc giả; sự ghi nhận và động viên của lãnh đạo thành phố và các nhà khoa học; sự hiện diện trang trọng trong tủ sách gia đình của cán bộ công chức trong và ngoài đơn vị cũng như của những nhà nghiên cứu và người yêu mến văn hóa Hội An. Những thông tin nghiên cứu trong diễn đàn này đã cung cấp nhiều ý tưởng, nội dung cho báo, đài để thực hiện những phóng sự, những thước phim tư liệu, phim quảng bá về di sản văn hóa thế giới Hội An. Trên giá sách lưu trữ của Trung tâm, số lượng Bản tin - Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản dài thêm dần qua từng quý, trở thành nguồn dữ liệu lưu trữ vô cùng quý về lịch sử - văn hóa Hội An. Một điều có thể chắc chắn là nó sẽ trang trọng nằm trong danh mục tài liệu tham khảo của những nhà khoa học khi nghiên cứu về lịch sử - văn hóa Hội An. Đến nay, khối lượng tin tức - sự kiện được đăng tải trong Bản tin - Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản là khá đồ sộ, tạo nguồn dự liệu phong phú, chân xác để xây dựng một biên niên sự kiện về công tác quản lý, bảo tồn và phát huy di sản văn hóa Hội An trong một thập kỷ qua. Nguồn dữ liệu này cũng không ít lần “*cứu nguy*” cho nhiều người khi nghi vấn hay thắc mắc về ngày tháng, địa điểm, diễn biến của một sự kiện về hoạt

động bảo tồn, phát huy di sản văn hóa Hội An.

Nhìn lại chặng đường 10 năm qua chúng ta cũng nhận thấy rằng, dù đã có những đổi mới, phát triển song tập Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản hiện nay vẫn chưa bắt kịp với yêu cầu của thời đại, chưa phát huy hết nguồn lực vốn có của đơn vị, địa phương Hội An. Dù nội dung đa dạng hơn, hàm lượng khoa học được nâng cao nhưng vẫn chưa đáp ứng được yêu cầu. Dễ dàng nhận thấy là những bài nghiên cứu chuyên sâu về kiến trúc chưa nhiều dù cũng đã cố gắng thực hiện được hai số chuyên đề về đình làng và hội quán. Nhiều vấn đề liên quan đến di sản kiến trúc ở Hội An đang đặt ra một cách cấp thiết cần được nghiên cứu, nhận diện, khái quát để giúp cho việc tu bổ, phục hồi các di tích kiến trúc ở địa phương chuẩn xác hơn về tính khoa học vẫn chưa thấy xuất hiện. Tính chuyên sâu, định hướng của các bài viết vẫn còn thiếu và yếu.

Năm Mậu Tuất - 2018 là năm kỷ niệm 10 năm thành lập thành phố Hội An (2008 - 2018) cũng chính là mốc dấu mở ra một chương mới của thành phố Hội An trên con đường phát triển theo định hướng “*Thành phố sinh thái - văn hóa - du lịch*”. Tập Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản của chúng ta cũng vậy. Số xuân Mậu Tuất mà chúng ta đang cầm trên tay cũng chính là ấn bản đánh dấu mốc phát triển mới đầy hứa hẹn cho tương lai tốt đẹp với vai trò là diễn đàn nghiên cứu, trao đổi và thông tin tư liệu của cán bộ viên chức Trung tâm và hội viên của Chi hội Văn

nghệ Dân gian Hội An và Chi hội Khoa học lịch sử Hội An, góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của Thành phố.

Năm mới, chắc chắn tập Thông tin nghiên cứu Bảo tồn Di sản của chúng ta sẽ có những thành tựu mới ♦

<http://hoianheritage.net>